

Bestuurscommissie Publieke Gezondheid & Maatschappelijke Zorg 26 november 2018 te Haarlem

Aanwezig

Marie Thérèse Meijs	Haarlem (voorzitter)
Krijn Rijke	Heemskerk
Gert Jan Bluijs	Zandvoort
Marianne Steijn	Velsen
Sjaak Struijf	Heemstede
Tom Horn	Haarlemmermeer
Haydar Erol	Beverwijk
Bert van de Velden	GGD, directeur publieke gezondheid
Mirjam Broerse	GGD, adviseur

Afwezig

Cees Beentjes	Uitgeest
Raymond van Haeften	Haarlemmerliede/Spaarnwoude
Suzanne de Roy van Zuidewijn	Bloemendaal

Mede aanwezig

Richard Lesscher	GGD
Jelle Buijtendijk	GGD
Resi Cluitmans	GGD
Daniëlle Kramer	GGD

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en meldt de afwezigheid van mevrouw de Roy van Zuidewijn en de heren Beentjes en Van Haeften.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt vastgesteld.

3. Mededelingen/actuele informatie

De heer Van de Velden informeert de bestuurscommissie over de maatschappelijke onrust, die in de IJmond is ontstaan over de mogelijke gezondheidsrisico's als gevolg van stofemissies (ROZA, slakken, grafiet) en een kookswolk. De GGD heeft naar aanleiding hiervan informatie uitgebracht hoe het risico voor de gezondheid het beste kan worden beheerst en advies hoe de onrust zou kunnen worden aangepakt. De GGD is door provincie en gemeenten gevraagd om een gezondheidsbeoordeling te doen naar aanleiding van de analyses van genomen stofmonsters. Dit proces loopt nog en de bevindingen zullen zo mogelijk worden gepresenteerd tijdens de bewonersbijeenkomst, die op 28 november a.s. is georganiseerd voor de inwoners van Wijk aan zee. Niet uitgesloten mag worden dat er te weinig materiaal beschikbaar is om duiding te geven. Op 11 december a.s. vindt ook een bijeenkomst plaats voor de inwoners van Velsen en Heemskerk. Het werk wat dit met zich meebrengt, legt de nodige druk op de medisch milieukundige arts en andere medewerkers in de organisatie.

De heer Van de Velden stelt vast de er drie zaken door elkaar heen lopen, namelijk het milieuaspect (vergunning van een BRZO bedrijf en handhaving van de voorwaarden), de gezondheid (informatie en advies over gezondheidsrisico's) en maatschappelijke onrust (openbare orde en veiligheid). Daarbij komt dat er ook meerdere bestuursorganen betrokken zijn (provincie, gemeenten). Dat maakt dat een complex vraagstuk voorligt, die door de media-aandacht die het trekt, een bijzondere dynamiek kent.

Voor nu hoopt en verwacht hij dat met de bewonersinformatie, de aankondiging dat naar de toekomst het meetnet zal worden uitgebreid en het treffen van een fysieke maatregel (overkapping) de rust kan worden hersteld.

In een te houden evaluatie kan nog eens tegen het licht worden gehouden wat van deze casus kan worden geleerd.

De heer Struijf informeert naar de locatie waar dit vraagstuk zich afspeelt en hoe ver het risicogebied reikt. De heer Van de Velden antwoordt dat het gaat om stofemissies vanuit TataSteel en dat het effectgebied zich lijkt te beperken tot Wijk aan Zee. De onrustgevoelens onder bewoners strekken zich ook uit tot Velsen en Heemskerk.

De heer Erol merkt op dat TataSteel een BRZO-bedrijf is en dat de provincie het bevoegd gezag is. Momenteel is er veel emotie en commotie over dit thema. De GGD speelt in zijn ogen een belangrijke rol. Hij doet de suggestie om zowel het proces, als de inhoud bij deze casus goed te evalueren om daar lering uit te trekken.

Mevrouw Steijn ondersteunt deze oproep van harte. Op dit moment heeft zij de vraag aan de GGD wat nog nodig is om tot een gezondheidsadvies te komen. Zij zal hier buiten de vergadering met de heer Van de Velden nog even over afstemmen.

De heer Van de Velden meldt dat vrijdag 23 november 2018 landelijk een preventieakkoord is gesloten. In het zogeheten Nationale Preventieakkoord zijn afspraken gemaakt over problematisch alcoholgebruik, roken, en overgewicht. Hij stelt vast dat de regionale nota gezondheidsbeleid aan deze drie aspecten aandacht besteedt, waarmee het regionaal beleid in lijn ligt met wat nu landelijk is afgesproken.

De heer Van de Velden zegt toe te zullen nagaan of uit het akkoord nog maatregelen voortvloeien, die nu nog geen plek hebben gekregen in de regionale nota en zo ja, hierover de bestuurscommissie te adviseren.

De heer Van de Velden kondigt aan dat hij een landelijke factsheet over het risico van vuurwerk zal toesturen. In de factsheet is goed te zien welke risico's het gebruik van vuurwerk met zich meebrengt.

De heer Van de Velden vraagt of het voldoende duidelijk is wat komende bestuursconferentie mag worden verwacht. Op verzoek licht hij toe dat de burgemeesters de gewoonte hebben om 2x per jaar een themabijeenkomst te organiseren. Dit keer zijn ook de wethouders volksgezondheid van harte uitgenodigd. In het bijzonder omdat gesproken gaat worden over de koerszetting van de VRK, waar de GGD onderdeel van is. Aanleiding voor het gesprek over de koersbepaling is divers. Vanuit medewerkers tevredenheidsonderzoeken (MTO's) kon worden opgetekend dat professionals ambitie misten en zich onvoldoende uitgedaagd voelden. Dat beeld is ook nog eens bevestigd in een visitatie, die op grond van de Wet Veiligheidsregio's periodiek wordt uitgevoerd. Dit was aanleiding voor de directie om het gesprek te zoeken met het bestuur met de vraag langs welke weg gekomen zou kunnen worden tot een meer aansprekende visie. Het bestuur gaf in reactie hierop aan het nodig te vinden om ook bij de stakeholders te verkennen hoe zij de VRK ervaren. Een stakeholdersanalyse leverde op dat de ketenpartners meer zichtbaarheid van de VRK verwachten op het snijvlak van gezondheid en veiligheid. Dit was voor de directie het moment om medewerkers te vragen zich uit te spreken over de door hen gewenste visie en ambitie. Medewerkers hebben deze handschoen opgepakt en de opbrengsten worden tijdens de bijeenkomst van woensdag a.s. gepresenteerd. Vraag aan de aanwezige bestuurders is met elkaar en met de aanwezige medewerkers een open gesprek aan te gaan over de gewenste koerszetting van de VRK.

De heer Struijf zegt in de agenda gelezen te hebben dat ook de VNG greenpaper over zorg en veiligheid tijdens die bijeenkomst wordt besproken.

De heer Van de Velden bevestigt dit. Hij stelt vast dat het green paper op meerdere bestuurlijke tafels aandacht krijgt.

De heer Struijff meldt dat de gemeente Heemstede een uitnodiging van de Rechtbank (werkgebied Zaanstreek-Waterland en Kennemerland) heeft ontvangen voor een bijeenkomst in januari. Hij zal de uitnodiging delen met de collega wethouders.

De heer Horn meldt dat in het portefeuillehouders overleg sociaal domein het principebesluit is genomen om Veilig Thuis, als zelfstandig programma, onder te brengen bij de gemeenschappelijke regeling VRK. De komende periode zal dat met alle betrokken partijen nader worden uitgewerkt.

Mevrouw Meijs meldt dat bij een mini-manifestatie met Stem in de Stad en HVO Querido, aandacht is gevraagd voor dak en thuislozen in de regio. De organisaties hebben hun zorg geuit over de opvang en begeleiding van deze groep mensen.

4. Vaststellen verslag BC PG&MZ 8 oktober 2018

Het verslag geeft inhoudelijk geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Het verslag wordt vastgesteld.

N.a.v. het verslag, pagina 4, meldt de heer Rijke dat hij de titel van het genoemde boek met de collega's gedeeld heeft en nog geen medestanders heeft gevonden.

Ter besluitvorming

5. Uitwerking bestuurlijke opdrachten en portefeuilles BC PG&MZ

De heer Van de Velden licht toe dat voor een wat nadere verkenning van de portefeuilles, de collega's van de GGD contact op zullen nemen. Dit document beschouwt hij als een startpunt voor het bestuur. De uitwerking, met meer detaillering, volgt in deze bestuursperiode.

De BC PG&MZ besluit:

De taakopdrachten, behorende bij de 7 gedefinieerde portefeuilles, vast te stellen. Te weten:

1. *Portefeuille Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (Haarlemmermeer Velsen en Heemstede)*
 - A. Werk scenario's uit over het vraagstuk van de positie van de GGD in de zorg voor zeer kwetsbare inwoners in de regio. Daarin wordt gekeken aan welke randvoorwaarden voldaan moet worden, zodat de GGD deze vangnettaak, kan (blijven) uitvoeren. Werk daarin uit wat de rol is van de GGD. Bijvoorbeeld: opdrachtgever, regisseur, uitvoerder, onderdeel van netwerk o.i.d..
 - B. Ontwikkel een voorstel om het Meldpunt Zorg & Overlast voor de regio uit te breiden naar een 24/7 bereikbare en beschikbare voorziening. De elders opgedane ervaringen in het land, worden hierbij betrokken.
2. *Portefeuille Jeugdgezondheidszorg (Haarlem en Heemskerk)*
 - A. Verken de mogelijkheden voor een optimale aansluiting van de jeugdgezondheidszorg bij de ontwikkelingen in de maatschappij en in het verlengde daarvan de veranderende maatschappelijke hulpvraag van zowel jeugdigen als ouders. Werk uit op welke wijze de aansluiting het beste vorm kan krijgen zodat de positie van de jeugdgezondheidszorg, waaronder de jeugdarts, wordt verstevigd. De huidige uitvoering van contactmomenten op het basisonderwijs maken prominent deel uit van deze verkenning. De (mogelijk) financiële effecten van deze doorontwikkeling worden hierin meegenomen.
 - B. Verken welke interventies voor een nog doelmatiger en doeltreffender jeugdgezondheidszorg mogelijk zijn. Denk hierbij aan het optimaliseren van gebruik van applicaties, het aanbieden van contactmomenten buiten kantoortijden e.d..

3. Portefeuille Omgevingswet (Beverwijk en Haarlemmermeer)

- A. Onderzoek hoe de GGD in VRK verband de gemeenten het beste kan ondersteunen in advisering over gezondheid en veiligheid in het kader van de Omgevingswet aan de hand van de kernwaarden voor een gezonde leefomgeving. Werk daarin uit wat de rol is van de GGD (opdrachtgever, uitvoerder, onderdeel van netwerk o.i.d.) en welke resultaten worden nagestreefd.

4. Portefeuille Toezicht Kinderopvang e.a. (Zandvoort en Uitgeest)

- A. Ontwikkel een risicoscan voor de hygiëne in de regio en verken de mogelijkheden voor optimale aansluiting van de werkzaamheden van de GGD op deze risico's.
- B. Verkenning uitvoeren naar het op regionale basis, voor alle gemeenten, uitvoeren van het toezicht WMO.

5. Portefeuille Infectieziektebestrijding en ABR (Heemskerk en Heemstede)

- A. Bereid de GGD en partners voor op de (mogelijke) uitbreiding van meldingsplicht voor infectieziekten.
- B. De bedrijfszekerheid van infectieziektebestrijding, alsmede de verduurzaming c.q. het toekomstbestendig maken, maken het nodig om de bovenregionale samenwerking te intensiveren. Onderzoek welke kansrijke interventies er zijn om hier gevolg aan te geven.
- C. Bouw mee aan een netwerk van zorgaanbieders op waarin kan worden gebouwd aan maatregelen om verspreiding van resistente bacteriën tegen te gaan.
- D. Versterk de inzet op de preventie van infecties, door met name zorgprofessionals (o.a. thuiszorg) meer bewust te maken van de risico's en hoe uitbraken van infectieziekten te voorkomen.
- E. Versterk de regierol van de GGD op het gebied van weerbaarheid binnen het kader van seksuele gezondheid voor scholieren op basis en middelbaar onderwijs.

6. Portefeuille Gezond gedrag (Velsen en Bloemendaal)

- A. Bevorder de bewustwording over leefstijlthema's, uit het Nationale Preventieakkoord, die gezondheid beïnvloeden en het inzetten van effectieve interventies.
- B. Monitor de voortgang, stuur zo nodig bij en evalueer de uitvoering regionale nota gezondheidsbeleid 2017-2020.
- C. Deel pro actief de beschikbare kennis over mogelijkheden om preventie te versterken; middelen, effectieve interventies, verbinden van partijen, gebruik maken van onderzoeksresultaten etc..
- D. Zet in, daar waar het meerwaarde heeft, op een regionale aanpak, bijvoorbeeld door het gezamenlijk ontwikkelen van een regionale nota gezondheidsbeleid, het vormgeven van de keten van verslaving preventie tot verslavingszorg en de aanpak personen met verward gedrag.
- E. Continueer de aanpak voor de Rookvrije generatie, met een mix van regionale en lokale activiteiten.
- F. Continueer de samenwerking rond 'Zero Suicide' en verspreid deze succesvolle aanpak over de regio Kennemerland.

7. Portefeuille Ambulancezorg (Haarlemmermeer)

- A. Werk scenario's uit, vanuit het perspectief van de aandeelhouder van de Regionale Ambulancevoorziening, gezien de wijzigingen in de Wet Ambulancezorg, die per 1 januari 2021 wordt verwacht.

Ter informatie

6. Procedure voordracht lid raad van commissarissen RAV Kennemerland, namens VRK

De BC PG&MZ heeft kennis genomen van:

1. het besluit van het DB om het ALV-lid namens de VRK (i.c. Tom Horn) en de DPG te machtigen te komen tot een voordracht van een geschikte kandidaat voor de Raad van Commissarissen van de Coöperatie RAV Kennemerland.
2. het verzoek van het DB aan bestuurders om met suggesties te komen voor kandidaten.

7. Presentatie regionale onderzoeksresultaten Kindermonitor

Mevrouw Cluitmans, epidemioloog, licht de regionale onderzoeksresultaten toe. Dit doet zij aan de hand van de speerpunten uit de regionale nota gezondheidsbeleid. De cijfers per gemeenten, worden begin 2019 gepubliceerd. Gemeenten worden betrokken bij het formuleren van de lokale aanbevelingen. Gesprekken daarover zijn in de meeste gemeenten al gepland. Het onderzoek is voor een aantal gemeenten verrijkt met vragen over de JOGG aanpak en de rookvrije wijk.

Het persbericht dat dinsdag 27 november a.s. wordt gepubliceerd, wordt ter tafel uitgereikt.

De heer Struijf zegt verbaasd te zijn over de timing van het uitbrengen van het persbericht. Hij kan zich voorstellen dat het presenteren van de regionale gegevens vragen vanuit zijn gemeenteraad oproept, waarop hij dan moet antwoorden dat de lokale resultaten nog niet beschikbaar zijn.

Andere wethouders zien het als kans om de lokale uitkomsten goed uit te lijnen.

De gehouden presentatie zal worden gedeeld met de leden van de BC PG&MZ.

8. Toelichting regierol GGD in de aanpak personen met verward gedrag

De heer Van de Velden licht de aanpak personen met verward gedrag toe.

De aanpak vindt plaats op drie niveaus.

1. Eenheid Noord Holland
2. Kennemerland
3. Gemeenten

De GGD/DPG vervult namens 10 gemeenten een regisseursfunctie in het krachtveld van zorg- en veiligheidspartners, met name ten aanzien van die instituties die bovenlokaal georganiseerd zijn. Aan de bestuurscommissie wordt op drie niveaus gerapporteerd, namelijk over de voortgang op eenheidsniveau, het niveau van de veiligheidsregio Kennemerland en op gemeenteniveau. Er wordt op dit moment gewerkt aan een afrondende rapportage van de integrale netwerkaanpak op eenheidsniveau. Tevens wordt binnenkort een uitvraag bij gemeenten gedaan om nog een keer het beeld op

gemeenteniveau te kunnen presenteren, samen met de resultaten in de veiligheidsregio Kennemerland.

De heer Van de Velden gaat onder andere in op de volgende punten:

- Vroegsignaleringsoverleg (VSO). Onder het motto “klein, snel en samen” wordt sinds mei 2016 op basis van de E33 meldingen voor gemeenten onder voorzitterschap van de GGD overleg gevoerd tussen GGZ, Brijder, Politie en GGD. Dit met als doel personen die uit zorg lijken weer snel terug te brengen naar zorg. De deelnemers GGZ en Brijder worden voor hun bijdrage gecompenseerd door de GGD.
- Het VSO is door Kennemerland, voor de hele eenheid geëvalueerd en besproken met VSO voorzitters en zorg coördinatoren politie. Deelnemers zijn over het algemeen positief over de samenwerking tussen de politie en het zorgveld. Het belang van de inzet van de politie wordt door betrokkenen onderstreept.
Geadviseerd wordt met GGZ organisaties in gesprek te gaan over de wens dat zij zelf ook meldingen door kunnen zetten naar GGD/Vangnet & Advies/MOB (nu beoordeelt GGZ of een IBS of RM wordt afgegeven en zo niet dan wordt de politie geacht een melding te doen); het triagemodel verder uit te werken; oog te hebben voor voldoende tijd en capaciteit bij de politie en meer oplooppjes rond thema's te organiseren, zodat ervaringen kunnen worden gedeeld en van elkaar kan worden geleerd.
- De cursus Mental Health First Aid (EHBO bij psychische problemen) is met subsidie ZonMW uitgerold over alle gemeenten. Medewerkers van gemeentelijke loketten, woningcorporaties en wijkagenten hebben deelgenomen. Afgelopen jaar zijn 7 cursussen gegeven. GGD stimuleert en faciliteert verdere uitrol.
- Pilot vervoer GGZ mobiel van InGeest in samenwerking met RAV Kennemerland en meldkamer Ambulancezorg (MKA) gaat met ingang van 1-12 van start in Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer.
- De regionale ambulancevoorziening (RAV) houdt een pilot om de ritten met 'personen met verward gedrag' te monitoren.
- Er wordt samengewerkt aan de verbetering spoedzorgketen door GGZ, gemeenten, GGD en politie.
- De gestarte leertafels voorzien in het leren tussen professionals rond dit thema. Mensen uit de praktijk, bestuurders, beleidsmakers gaan met elkaar in gesprek om te leren wat je zelf en de ander wel/niet kan bijdragen.
- Onder regie van zorg en veiligheidshuis is het model 'aanpak voorkoming escalatie' (AVE) ontwikkeld. Dat geeft inzicht in de diverse overleg en opschalingsmogelijkheden, zowel binnen gemeenten als regionaal.
- De verkenning voor verbetering bereikbaarheid en beschikbaarheid OGGZ is in voorbereiding. Gelijker tijd wordt ook bezien hoe de meldfunctie in het kader van de Wet verplichte GGZ hierin een plek kan krijgen.

De heer Van de Velden geeft aan dat er mooie resultaten zijn geboekt en een beweging in gang is gezet. Echter, dit werk is niet af. Hij heeft het als een compliment ervaren dat de politie het VSO in de veiligheidsregio Kennemerland als best practice heeft gepresenteerd op een internationaal congres Law Enforcement and Public Health (LEPH).

Aandachtspunt op dit moment is de aanhaking van de IJmond gemeenten bij deze beweging. Er heeft een startgesprek plaatsgevonden tussen politie, de GGZ aanbieder (Parnassia) en de gemeente Velsen. Afsproken is om de opgedane ervaringen in Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer ook te gebruiken in het noordelijke deel van de regio.

9. Rondvraag en sluiting

Mevrouw Broerse deelt de uitgave 'een literaire reis door Noord-Holland' uit, waaraan de Ambulancezorg een bijdrage heeft geleverd.

De heer Struijf vraagt zich af hoe het komt dat zowel Heemstede, als GGD Kennemerland, worden gemist in een advertentie in de Volkskrant over de rookvrije generatie. Haarlem wordt wel genoemd. De heer Buijtendijk zegt toe dit te onderzoeken.

De heer Rijke meldt dat hij zich opgegeven heeft voor de leergang publieke gezondheid, die laatst onder de aandacht is gebracht. Hij zal zijn ervaringen terug koppelen.

Mevrouw Meijs, sluit onder dankzegging voor ieders inbreng, de vergadering.